

TRIBUNA CATALUNYA

Barcelona, 17 de gener de 2020

JOSÉ MONTILLA

“LES URGÈNCIES DE CATALUNYA”

[salutacions][AUTORITATS]

Bon dia tothom, senyores i senyors.

Els agraeixo la seva assistència a aquest esmorzar-col·loqui de Tribuna Catalunya.

Com agraeixo també, naturalment, als organitzadors, Fòrum Europa - Catalunya i patrocinadors, Assistència Sanitària, per convidar-me a expressar i contrastar amb vostès les meves opinions en un moment tan complex, de la política catalana i espanyola.

[AL·LUSIÓ PERSONAL]

Amiga **Meritxell**, presidenta del Congrés del Diputats:

Moltíssimes gràcies per les teves paraules de presentació. I, si m’ho permets, enhorabona per la teva altíssima responsabilitat.

Ho vull dir molt breument: per a mi és un orgull que una dona, catalana i del PSC ocupi la presidència del Congrés dels Diputats. Més encara després del recent debat d’investidura, quan has demostrat la teva capacitat per gestionar-lo amb un alt sentit institucional, amb educació i cortesia i, quan ha calgut, amb fermesa i contundència.

(I)

Senyores i Senyors,

El passat 14 d'octubre, en fer-se pública la Sentència del Tribunal Suprem, vaig dir que el Tribunal havia emès el seu veredict sobre uns fets que mai no s'haurien d'haver produït, amb la imposició de penes certament molt severes.

I reconeixia l'existència de crítiques a la mateixa com un fet normal, tota vegada que les resolucions judicials han de ser acatades però no estan exemptes de ser discutides i criticades si cal, més enllà d'exercir el dret a recórrer-les en les instàncies que pertoquin.

Deia també que els condemnats no haurien de convertir-se en un ariet per a la confrontació, ni en uns hostatges per a la defensa o la crítica d'una causa, per més legítima que aquesta sigui.

I que malgrat tot, la publicació de la Sentència havia d'obrir l'oportunitat perquè la política recuperés el seu protagonisme.

Tots hauríem d'aprendre – deia – que judicialitzar un problema polític (sigui vulnerant les lleis democràtiques o limitant la resposta únicament a les vies policials i judicials) no és un bon mètode per trobar solucions.

I acabava reclamant actes de coratge.

D'una banda, deia, l'independentisme hauria de reconèixer honestament el fracàs de la via escollida – és a dir, la via unilateral, prescindint del respecte a la Llei – per defensar un projecte polític.

I deia igualment que des de la banda de la política estatal s'hauria de comprendre que el "procés" expressa un malestar basat en l'existència de problemes reals del nostre autogovern i actuar en conseqüència per trobar solucions que, n'estic segur, existeixen.

L'independentisme, uns sectors més que d'altres, es resisteix a admetre aquest fracàs i els perjudicis causats a la societat catalana i a les institucions del nostre autogovern i, per l'altra banda, hem tingut ocasió de constatar en el recent debat d'investidura les dificultats del centredreta i la dreta per entendre els problemes de fons que tenim damunt la taula i la lleugeresa d'uns discursos patriòtics que només serveixen per tensar, encara més, la situació.

Però malgrat això, aquests actes de coratge s'han començat a produir i vull reconèixer-los expressament en dues persones: Pedro Sánchez i Oriol Junqueras.

Tots dos, i les forces polítiques que representen, han assumit riscos molt notables amb la voluntat, crec, de trobar sortides al laberint en el qual ens hem instal·lat.

L'acord que ha facilitat la investidura del president i la formació del nou Govern d'Espanya és conseqüència, també, d'aquesta disposició.

Ningú no és tan ingenu com per considerar que aquest és ja un camí planer que ens ha de dur a resoldre un conflicte que ha absorbit les nostres energies en la darrera dècada. Per descomptat que no. Les diferències i les discrepàncies són profundes, no només en relació amb les mesures que necessitem desenvolupar, sinó també en relació amb la mateixa diagnosi del problema.

Tots n'hem de ser conscients.

Però tots, des de Catalunya i des d'Espanya, hem de ser igualment conscients que és millor construir nous ponts que no pas entestar-nos en el bloqueig.

La investidura de Pedro Sánchez, amb els suports actius o passius del PNB, d'ERC i d'altres grups del Congrés dels Diputats i la formació del govern de coalició amb Unidas Podemos és una oportunitat que no podem menystenir.

Espanya, i Catalunya, necessiten aquesta oportunitat i es mereixen aquesta esperança.

El vull parlar, aquest matí,

- de les urgències de la governació a Catalunya,
- del risc que es consolidi una actitud de desinterès cap a les nostres institucions d'autogovern, a conseqüència de la manca d'acció política de l'actual govern de Catalunya.
- dels reptes del nou govern d'Espanya,
- de les reformes que necessita la política territorial espanyola i
- de la necessitat de superar la política de blocs a Catalunya i a Espanya.

(II)

Començo parlant-los de les “urgències de Catalunya”.

Crec que avui el més urgent per a Catalunya és que el govern governi.

Ja em disculparan per la simplicitat d'aquesta afirmació, però ho vull expressar amb la màxima cruesa. Fa anys, massa anys, en els que la governació del nostre país ha quedat en un segon pla, subordinada a l'agitació, la propaganda i l'activisme dels nostres governants.

No podem seguir així.

Donem una ullada als reptes de la nostra economia – espanyola en el seu conjunt i catalana en particular – per constatar la seva complexitat:

- Ens movem en un context internacional de creixent proteccionisme, amb la pugna comercial entre EEUU i la Xina, la concreció propera del Brexit que ha condicionat i condicionarà el projecte europeu, amb les dificultats conegudes per a governar la globalització i la digitalització de l'economia...
- Tenim una economia productiva encara molt basculada cap a la construcció i el turisme, malgrat les correccions fetes en els darrers anys.
- És cert que la nostra és una economia oberta i exportadora, però amb baixa presència de les exportacions amb alt valor afegit.
- Tenim escassa capacitat d'estalvi i d'absorció de l'endeutament. Igualment, hem de constatar el manteniment d'un elevat dèficit públic i una escassa eficiència fiscal.
- Els darrers anys, l'aturada de la inversió pública ha estat espectacular, sobretot en infraestructures estratègiques. I encara no hem aconseguit recuperar els nivells anteriors a la crisi. No cal dir que aquesta recuperació és molt difícil amb pressupostos prorrogats. Els PGE per 2019 no van ser aprovats, com tots recordaran. I els de Catalunya es van prorrogant des de 2017.
- La pèrdua de musculatura del sistema de ciència, recerca i innovació, malgrat els esforços de molts centres i de moltíssims equips de professionals, és preocupant.
- El nostre sistema d'educació superior pateix seriosos problemes estructurals.

- Patim un mercat de treball amb un altíssim grau de precarietat i temporalitat, que la perspectiva dels canvis profunds derivats de la digitalització, la intel·ligència artificial i la robòtica poden tensar encara més.
- Tenim en l'horitzó grans canvis en la indústria i els serveis, a conseqüència de les mutacions que acabo d'esmentar i, també, com a resultat de les estratègies – tan necessàries com difícils – per a reduir les emissions i contribuir a la lluita contra el canvi climàtic.
- Els nostres nivells de desigualtat i de pobresa estan creixent. Ho estan fent de manera constant, deixant una part de la nostra població al marge.

Cal posar més exemples per explicar que aquests reptes – i d'altres – haurien de configurar l'agenda del nostre autogovern?

A finals del passat desembre, l'Institut Nacional d'Estadística feia públic el seu informe anual sobre la “Comptabilitat Regional d'Espanya”.

Les estimacions referides a l'exercici de 2018 aporten una novetat que és, al meu entendre, significativa: La Comunitat de Madrid passa a ser la primera economia regional d'Espanya, arrabassant el lideratge a Catalunya.

En efecte, la previsió és que en matèria de PIB regional Madrid creixi un 2.9 %, xifra que supera la mitjana espanyola que és el 2.4%. I que Catalunya ho faci en un 2,2%, per sota d'aquesta mitjana.

Les dades de l'exercici de 2017 ja apuntaven en aquesta direcció: l'economia catalana creixia el 2.5%, per sota de la mitjana espanyola que es va situar en el 2.9%, mentre que el PIB regional de Madrid ho feia un 3.1%.

D'aquesta manera, Madrid se situa com la Comunitat autònoma que més aporta al conjunt del PIB espanyol: un 19,2%, mentre que Catalunya perd una dècima i es queda en el 19%.

No crec que es pugui afirmar que aquest fet sigui una conseqüència directa o exclusiva del “procés”. El teixit econòmic i la societat catalana han aguantat prou bé les tensions, tot i que, certament, els anys de paràlisi i conflicte afecten negativament la reputació econòmica de Catalunya, la confiança dels inversors, la cohesió social i les capacitats del nostre autogovern.

Però crec que és lícit que ens fem aquesta pregunta: Catalunya vol lluitar pel lideratge?

O, entretinguts com estem amb altres coses, preferim instal·lar-nos en una lenta decadència?

Si el “procés” no n’és la causa, sí que podem afirmar que ens impedeix reaccionar i definir les estratègies necessàries per lluitar per aquest lideratge que, en definitiva, és clau per assegurar el benestar de la societat catalana.

Hem perdut massa temps.

Per això considero urgent definir les urgències que cal encarar des del govern de Catalunya, de la mateixa manera que crec – i després en parlaré – que és imprescindible que el govern d’Espanya es doti també d’una “agenda catalana”, inexistent fins ara.

Em permeto fer esment d’alguns dels temes que cal abordar de forma prioritària des del nostre autogovern:

- **La definició d’una política industrial per al segle XXI**, caracteritzada per l’eclosió dels automatismes, la robòtica i la Intel·ligència artificial. El fet que a Catalunya els sectors industrials i manufacturadors siguin especialment robustos ha de constituir una palanca per a la modernització del nostre teixit productiu i no pas un inconvenient. A condició, naturalment, que es posin en marxa les reformes necessàries que ajudin a millorar la dimensió de les nostres companyies, el seu finançament, la qualificació de les seves plantilles i el seu grau d’obertura i internacionalització.
- **L’atenció especial al sector de l’automoció**, amb una perspectiva de mutacions profundes que afecten les plantes de fabricació d’automòbils i el sector de components, relacionades no només amb els canvis de motorització, sinó també als nous paradigmes en l’ús privat de l’automòbil.
- **L’impuls a la recerca, el desenvolupament i la innovació**. La societat catalana ha pogut exercir durant molt de temps un sòlid lideratge en aquest àmbit, especialment en sectors relacionats amb la biomedicina, la salut, l’alimentació o la farmàcia, per citar-ne alguns. Un lideratge exercit sota l’impuls dels nostres centres universitaris, d’una sòlida xarxa de centres de recerca, d’equips molt valuosos de professionals, de centres de disseny i innovació tecnològica vinculats a indústries i, molt especialment, d’una cultura de col·laboració entre el sector públic i el privat. Avui aquest lideratge dona símptomes d’afebliment.

- **La no arrencada de la formació dual.** La recent crisi del centre professional de l'automoció de Martorell no és una simple anècdota. Hem d'admetre que és una signatura pendent a Catalunya com ho és al conjunt d'Espanya. L'estructura administrativa de la nostra formació professional, la seva tradició i la manca de vincles amb els centres productius, conseqüència també de la nostra estructura empresarial en la qual hi ha escassetat d'empreses mitjanes i de gran dimensió, ... Tot això dificulta que aquest subsistema s'obri camí.
- **La preocupant situació de les universitats,** que arrossegueu problemes pressupostaris i de governança que dificulten la seva missió en la formació dels nostres joves i en l'impuls de la ciència i la recerca. El potencial universitari català és molt potent i el seu prestigi, també. Però cal més atenció des del govern.
- **La pèrdua de qualitat del mercat de treball.** No serà amb baixos salaris o amb treball precari com millorarem la productivitat i la competitivitat de les nostres empreses. Més enllà de les reformes en la legislació laboral que han de ser impulsades des del govern d'Espanya, el govern de Catalunya ha de definir també una estratègia pròpia que mobilitzi els recursos en matèria d'orientació laboral, de formació permanent, d'inspecció de treball i d'impuls a la negociació col·lectiva.
- **El dèficit crònic d'infraestructures estratègiques** de mobilitat, transport, energia i ciència. En matèria de mobilitat vull destacar especialment les ferroviàries, amb fites prou conegudes com l'Estació de la Sagrera, la línia 9 del metro, la millora de les xarxes de Rodalies i de Regionals, les connexions del Port de Barcelona i el desenvolupament del Corredor Mediterrani, que són projectes amb diferent grau de desenvolupament que acumulen retards molt importants en la seva execució.
- **Els dèficits del nostre sistema educatiu,** en particular en matèria de llengües estrangeres i llenguatge matemàtic i, també, per la feblesa dels nostres sistemes d'avaluació i supervisió.
- **El creixement de les desigualtats.** Només una dada del recent informe social de la Fundació Campalans que presentàvem ahir: l'any 2018 el 21,3% de la població catalana es troba en risc de pobresa.
- **La necessitat de parar més atenció a les indústries culturals** i les activitats artístiques i del món audiovisual

Tal vegada, l'aspecte més destacable de la panoràmica social i econòmica de Catalunya és l'absència, com deia, d'un govern que s'ocupi efectivament de fer front a aquests reptes.

No crec desvelar cap secret si afirmo que la pèrdua de rellevància de la Generalitat en l'orientació de la política econòmica de Catalunya és palpable, malgrat la qualificació i esforç d'alguns dels seus responsables.

I ho és a dos nivells,

- En la posada en marxa de polítiques públiques pròpies que apuntin als colls d'ampolla del nostre sistema productiu, en primer lloc.
- I en segon lloc a la formulació de polítiques igualment necessàries per a l'economia i la societat catalana que depenen del Govern d'Espanya – o de la Comissió Europea – i que la Generalitat hauria d'impulsar buscant els necessaris acords polítics i institucionals.

(III)

Ens cal superar aquesta situació. I és que portem gairebé 8 anys de “procés” de manera que hem encavalcat una seriosa crisi econòmica i financera, amb greus conseqüències socials, amb una crisi política sense precedents.

La crisi econòmica l'hem superada, amb seqüeles que ara hauríem de dedicar-nos a resoldre.

Però la crisi política s'allarga i sembla que no hagi de tenir fi.

No fora ja arribat el moment de fer-ne un balanç?

Que n'ha tret, de positiu, la societat catalana?

Avui hem acumulat patiments personals – i em refereixo especialment als de les persones que estan a la presó o pendants de judici, i les seves famílies – com mai no havíem vist.

Avui la societat catalana està més dividida, més enfrontada, més enfadada, que fa 10 anys ...

I de què ha servit? El nostre autogovern no s'ha reforçat. S'ha afeblit.

La nostra capacitat col·lectiva d'influir en la política i en l'economia espanyola no s'ha reforçat, tampoc.

El nostre prestigi com a societat i com economia fora de les nostres fronteres no ha augmentat.

Sí, molts diuen que s'ha aconseguit "internacionalitzar" el conflicte. Però no s'adonen que hem convertit Catalunya en una preocupació, en un neguit. No en una contribució positiva.

Hi ha hagut molta energia, moltíssima, dedicada a construir un relat que el temps ha demostrat que és buit.

I en aquest període, el prestigi de les nostres institucions d'autogovern no ha augmentat.

Ben al contrari, i aquest és un dels aspectes que més em preocupa, ha disminuït.

L'autogovern es reforça governant i utilitzant tots els recursos disponibles que es desprenen del marc constitucional.

Que són molts. I que haurien de millorar, qualitativament i quantitativa si fóssim capaços de posar en marxa les reformes necessàries.

Si l'autogovern no s'utilitza i, a més, se'n nega sistemàticament la seva utilitat, s'afebleix. I el que és més important, és percebut, almenys per una part de la ciutadania i dels agents econòmics, com quelcom prescindible.

No ens podem permetre el luxe que es consolidi un sentiment de desafecció cap a les nostres institucions d'autogovern.

Ens ha costat massa aconseguir-les per a posar-les, ara, en perill.

Governar no és gesticular.

Governar no és fer propaganda.

Governar no és tenir com a referència només una part de la ciutadania, els que et voten.

Governar vol dir prendre nota dels problemes de la vida quotidiana i buscar la manera d'implementar solucions a curt, llarg i mig termini, amb els mitjans que es disposa.

Vol dir prendre decisions i construir aliances que les facin viables.

Sóc conscient de la complicada situació que travessem en el terreny judicial, a conseqüència d'uns fets que no s'haurien d'haver produït i d'una resposta limitada a l'esfera policial i judicial.

Però no podem deixar que això impedeixi l'acció de govern.

Si el govern de Catalunya, per les raons que siguin, no és capaç de dur a terme una autèntica agenda de govern – i fins ara no ha estat així – per responsabilitat i per patriotisme, hauria de ser donar la paraula als ciutadans.

(IV)

La crisi política catalana necessita, també, un govern a Espanya que entengui la naturalesa dels problemes i tingui capacitat i voluntat de fer-los front.

Està encara molt recent el debat d'investidura i les setmanes de vertigen que hem viscut des de la celebració de les darreres eleccions.

Finalment el govern ha pres possessió i ha començat la seva singladura aquesta mateixa setmana.

Crec que la formació del govern és una molt bona notícia per a tots i desitjo que tingui l'encert d'enfocar correctament les decisions i l'energia de posar-les en marxa.

Espero que tingui èxit perquè ho necessitem: Ho necessita Espanya, ho necessita Catalunya.

No cal que faci referència a les dificultats que es presenten a l'horitzó, perquè són moltes i prou conegudes.

El nou govern de coalició ha d'encarar un munt de reformes econòmiques que esperen a la carpeta d' "afers pendents" i, al mateix temps, ha d'abordar un bon nombre de ferides derivades de la crisi econòmica que cal curar i cicatritzar.

Ha de dur a terme una ambiciosa agenda social que ha de permetre construir una societat espanyola més justa i cohesionada, i fer-ho davant d'alguns núvols en l'economia espanyola i europea que no ens donaren gaires alegries.

I ha de fer front a aquesta crisi territorial i institucional, probablement la més important des de l'aprovació de la Constitució, que és en molt bona mesura el resultat d'un cúmul d'errors fonamentalment del govern del Partit Popular.

Hem de recordar que la gestió de la crisi catalana per part de la dreta ha significat descrèdit policial i judicial, desgast de la Corona i pèrdua de credibilitat internacional, amb erosió de la imatge d'algunes de les institucions de l'Estat.

S'ha dut a terme una acció de placatge sobre el problema, però no s'ha sabut encarar cap via de solució.

El nou govern d'Espanya, doncs, haurà de fer front a tot això, i molt més, amb una dreta que més enllà de proclames patriòtics no és – encara – capaç d'entendre el seu paper democràtic com oposició a les Corts Generals i al conjunt de les institucions de l'Estat.

Si ho hem de jutjar pels antecedents, no podem ser gaire optimistes: des de la recuperació de la democràcia, la dreta espanyola, quan ha estat a l'oposició, no ha estat especialment lleial amb el govern constitucional.

Més aviat ha tendit a exigir responsabilitat a l'oposició quan ha governat. Però aquesta responsabilitat efectivament exercida per l'esquerra a l'oposició no ha estat corresposta. Almenys, fins ara.

Probablement l'element més destacat – no l'únic, per descomptat – en les negociacions per a obtenir la investidura ha estat l'acord del PSOE i el PSC amb ERC per a la formació d'una *“Taula Bilateral de Diàleg, Negociació i Acord per a la resolució del conflicte polític”*, com és prou conegut.

Vull fer, sobre aquesta qüestió, 5 consideracions:

- Primera.- Totes les parts que han fet possible aquest acord han actuat condicionades per les circumstàncies – difícils i excepcionals – del moment polític. PSOE, PSC, ERC i també Unidas Podemos han entès que aquest acord era necessari per a fer possible no només la investidura sinó també l'inici del camí per al desbloqueig.
- Segona.- Hem de fer l'impossible per protegir aquest acord, i la mateixa Taula, de les turbulències judicials que estan per venir. Que seran moltes.
- Tercera.- Igualment, hem d'assegurar-nos que el protegim dels embats d'una dreta que prefereix que la situació segueixi bloquejada i que amb els crits a favor de la *“Unitat d'Espanya”* no fa altra cosa que posar-la en perill. La unitat d'Espanya, i la convivència a tots els seus racons, ha de ser el resultat d'un projecte compartit, no d'un grapat de consignes amarades d'incomprensió i de miopia política.
- Quarta.- No hem de ser esclaus de les expectatives. Aquesta Taula pot obrir – així ho espero – un camí en la direcció adequada. Un camí per trobar solucions,

no LA solució. I, per descomptat, un camí llarg i lent, que requerirà tenacitat i molta cintura política.

- I, finalment, un detall que no ens hauria de passar per alt: Si bé l'acord ha estat assolit en una taula de partits, el que s'ha configurat és una Taula de diàleg entre governs. La naturalesa és ben distinta. Els partits es representen a ells mateixos i han de vetllar, legítimament, pels seus interessos de part. Els governs han de governar pel conjunt de la societat a qui serveixen. Parlant de Catalunya, fóra bo que el govern de la Generalitat, a l'hora de caminar pel sender del diàleg, busqués també la participació del conjunt de forces polítiques representades al nostre Parlament.

La posada en marxa d'aquesta "Taula" implica una condició necessària per al Govern d'Espanya: disposar, com ja he dit, d'una agenda catalana, explicar-la i executar-la.

El govern d'Espanya ha de ser capaç de dissenyar una "política" per a Catalunya que parteixi de les premisses expressades pel mateix president del Govern en el debat d'investidura.

Una política que doni esperança a la immensa majoria de ciutadans i ciutadanes de Catalunya que volen seguir compartint un projecte de convivència amb el conjunt d'espanyols però que ho volen fer amb una Espanya que es reconegui en la seva diversitat.

Ha de guanyar la batalla del relat.

Oferint als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya motius per considerar que el desenvolupament d'un projecte comú per a tots és millor que la via de la secessió.

Una via que, a més de les incerteses que planteja, és divisiva per a la nostra societat sempre que la meitat de la població – catalans de ple dret com ho poden ser els independentistes – no la comparteix.

(V)

Segueixo convençut que abordar els temes de fons del nostre autogovern i de l'organització del poder territorial requereix posar en marxa una ambiciosa reforma constitucional.

Ho diré tantes vegades com calgui: l'Estat de les Autonomies ha estat útil i positiu per a tota la societat espanyola. També per a Catalunya.

Però el pas del temps i el desconeixement que les mateixes Corts Constituents tenien d'una organització territorial que no existia quan van fer néixer la Constitució del 78 posen de manifest que necessita correccions.

Parlar de reformes constitucionals no pot ser un anatema.

El contingut d'aquestes eventuais reformes està escrit. En documents polítics, en treballs acadèmics, ... Les propostes, amb tots els matisos, hi són. Falta convertir-les en iniciatives polítiques i legislatives.

Però sóc conscient de les enormes dificultats d'aquestes reformes en el context actual.

Els canvis constitucionals i legals necessaris per avançar cap a una via federal només seran possibles si es construeix un nou consens, semblant al que va donar lloc a la Constitució de 1978.

Ara bé, les dificultats del context no ens poden portar a deixar de banda aquesta perspectiva reformista.

Caldrà, això sí, crear les condicions per facilitar aquest consens. I, en aquest sentit, el primer que es podria fer és trobar elements que en el curt o mitjà termini permetessin assolir acords que, sense oblidar la perspectiva d'una reforma de caràcter federal, concitessin acords de mínims.

Acords per permetre avenços i per contribuir a desescalar el conflicte territorial.

L'estudi que el CEO va fer públic durant la passada tardor proporciona algunes pistes d'aquests elements. Segons aquest estudi hi ha tres elements que configuren un espai comú, compartit al conjunt d'Espanya i, també, a Catalunya

- Diàleg en el marc de la legalitat
- Acord sobre Finançament de les CCAA, augmentant la corresponsabilitat fiscal,
- Clarificació del marc competencial

És evident que aquest espai mínim no serà suficient ni per als que consideren que la millor opció és caminar cap a la secessió, ni per als que volem una perspectiva federal, ni per als que consideren que el reconeixement de les diferències posa en perill la continuïtat de l'Estat.

Però ens cal començar per alguna cosa, ...

(VI)

I, ara, el primer objectiu ha de ser abaixar la tensió. La política i, també, la retòrica.

Hi ha massa soroll en el debat polític.

Necessitem, tots, recuperar una certa serenitat. Necessitem evitar que a cada turbulència li segueixin noves declaracions i contradecaracions que serveixen per a consum dels corresponents espais electorals i poca cosa més.

I de turbulències, com he dit abans, no ens en faltaran.

Un esforç de diàleg, de negociació i de pacte que cal fer de Catalunya endins i de Catalunya amb Espanya, no ho oblidem.

Un esforç de negociació que tindrà com a actors principals els partits que donen suport al govern de coalició d'Espanya i al món independentista.

Però que també ha d'establir canals de comunicació amb la dreta i el centredreta, especialment amb el Partit Popular.

El PP ja ha anunciat rotundament la seva voluntat de no col·laborar amb aquest govern, que per cert ha titllat de traïdor i d'il·legítim.

Ja ha advertit la seva nul·la disposició a contribuir al desbloqueig de les institucions constitucionals que estan, des de fa mesos, amb membres amb el mandat esgotat. Funcionen, així, de forma interina amb una pèrdua, evident, de legitimitat. Es tracta del Consejo del Poder Judicial, Tribunal Constitucional, Defensor del Pueblo, del Tribunal de Cuentas, ...

És evident que no és aquesta una bona mostra del "patriotisme constitucional" que pregonen.

Però això no ens ha d'impedir entendre que necessitem que el centredreta d'aquest país prengui consciència de la seva responsabilitat i ajudi a trobar solució a aquesta crisi política.

Des de Catalunya hem de ser conscients que no podem tornar a caure en errors comesos en el passat. El centredreta, i específicament el Partit Popular, hauria de participar de la solució.

Els van contribuir com ningú al creixement del problema, per incapacitat o per interessos polítics.

Però els hem d'empènyer a contribuir a solucionar-lo, encara que la seva temptació sigui desentendre's del mateix i sumar-se a la lògica del "com pitjor, millor" que comparteixen amb sectors de l'independentisme.

(VII)

Acabo amb un recordatori de què he exposat ...

Els he comentat per què crec que és una molt bona notícia la formació del nou govern d'Espanya i la meva esperança que amb ell s'iniciï una etapa de descompressió i de construcció d'una via de diàleg i de pacte.

He indicat, més concretament, la necessitat que el president Sánchez i el seu govern es dotin d'una "agenda catalana", l'expliquin, la difonguin i la posin en marxa.

He assenyalat també, de forma molt sumària, les que considero "urgències de Catalunya", més enllà del debat sobre "el procés" i les seves conseqüències, i m'he sumat a les veus que reclamen un govern efectiu que encari la gestió d'aquestes urgències.

He reconegut l'existència de gravíssimes turbulències en l'horitzó, que poden posar en perill el diàleg i la negociació, i que exigeixen de tots molta tenacitat i cintura política.

I he acabat recordant que els problemes de fons només es podran encarrilar de debò si som capaços de generar nous consensos, a Catalunya i al conjunt d'Espanya.

Tot plegat un autèntic repte que podem encarar i superar, com dic sempre, amb l'optimisme de la voluntat.

Moltes gràcies per la seva atenció.